

[Landbrugsministeren.]

det kunne realiseres, betyde en likviditetskrise for mange af de nuværende landmænd.

Hele forslaget går i retning af en statsdirigering af hele landbruget, som regeringen ikke kan acceptere. Man kunne fristes til at spørge: hvad er formålet med dette? Hvordan mener man at kunne løse de problemer, som dansk landbrug står i, hvor vi jo er helt afhængige af de ydre vilkår, noget, som man tilsyneladende ser helt bort fra i dette forslag?

Jeg skal helt afholde mig fra på nuværende tidspunkt at gå ind på enkeltheder i forslaget. De mange enkeltheder, der omtales, vil utvivlsomt blive berørt i de overvejelser og i de forhandlinger, der på et senere tidspunkt skal finde sted her i folketinget, når vi fra regeringens side er færdig med vore overvejelser og kommer med de samlede oplæg til en landbrugsreform. Men det er klart, at de oplæg, der kommer, vil være påvirket af udsigten til bedre vilkår for landbruget på mange områder. På den baggrund vil jeg ikke ved denne lejlighed gå ind på disse enkeltheder.

Jeg vil blot sluttelig nævne, at man mener at kunne afløse alle de nuværende ordninger med lånebeløb på to gange 200 mill. kr. Jeg gad nok vide, hvordan landbrugets muligheder ville være efter en så drastisk omlægning som den, der her ville blive tale om. Den ville have en ødelæggende virkning for dansk landbrug, som hverken landbruget eller samfundet kan være tjent med.

Vi kan ikke acceptere forslaget.

Chr. Thomsen: Det kan vel siges i anledning af det fremsatte forslag til folketingsbeslutning, at det ikke er mangel på gode råd, der gør, at landbruget har problemer og vanskeligheder. Vi har nu i hurtig rækkefølge fået Krogstrup-udvalgets meget nyttige betænkning og landbokommissionens udmærkede betænkning. Dertil kommer, at en lang række enkeltpersoner har fremsat råd om, hvorledes landbruget bør være fremover, og nu foreligger der et forslag til folketingsbeslutning. Jeg må sige, at jeg personlig altid har undret mig over, at der i dette land var så mange mennesker, der kun kendte landbruget udefra og kun fra den teoretiske side, der var i stand til så præcist at fortælle, hvordan fremtidens landbrug

skulle se ud, og hvordan man skulle løse de meget komplicerede problemer, som landbruget har. Der er indtil nu sket meget store ændringer i landbrugets struktur; der vil fremover ske store ændringer i landbrugets struktur og måske ændringer, som de færreste har fantasi til at forestille sig i dag. Jeg tror, man skal være varsom med at lægge sig fast på nogen som helst patentmidler eller -medicin. Udviklingen rider i dag hastigt, og det rigtige er nok at følge udviklingen op. I øvrigt lider alle prognoser på landbrugets område af den svaghed, at man ikke kan fastsætte det endelige produktionsmål for landbruget uden at vide noget konkret om markedsforholdene fremover.

Jeg vil dernæst knytte nogle kommentarer til enkelte afsnit af forslaget. Jeg vil på forhånd sige, at jeg ikke vil afvise tanken om en jordbank, den er i øvrigt fremsat af husmændene for nogen tid siden, og man tumler jo med jordbanktanker i en lang række lande, ganske vist ud fra vidt forskellige forudsætninger. I Holland er det for at få et vældig effektivt landbrug, andre steder er det simpelt hen for at få holdt en del af jorden helt uden for produktionen, men man er altså inde på ideen om jordbank i mange forskellige lande. Hvorvidt vi har brug for en jordbank, er det nok svært at sige på nuværende tidspunkt. Indtil nu har det resterende landbrug uden større vanskeligheder opsuget de 7.000 småbrug, der er gået ud af drift pr. år, men det er muligt, at det bliver sværere fremover; ja, det er næsten helt klart, at det vil blive sværere, efterhånden som brugene, der går ud af driften, bliver større, og så kan man muligvis få brug for en jordbank.

Der står i forslaget, at jordbanken skal forestå driften af landbrug i statseje. Jeg vil herom gerne sige, at jeg i østlande har set mange statsdrevne landbrugsejendomme, jeg har set dem som meget smukke forevisningsgårde, men om dem alle kan jeg sige, at de økonomisk er druknet i bureaukrati og ingen konkurrence betyder for dansk landbrug under nogenlunde frie forhold. I øvrigt er der det at sige, at man nok peger på en jordbank og på en masse ting, jordbanken skal tage sig af, men man har ikke anvist, hvor de mange penge skal komme fra.

Så ønsker man oprettet en ny landbrugets